

[Rasmussen (Hvorbæk).]

gennemført en saadan Lov, at Udstyknin- gen paa ny kan blive taget op, forhaabent- lig til Gavn og Glæde for Husmandsstanden, og give Arbejde til de mange arbejdsløse Landhaandværkere. Forslaget er jo tids- begrænset til kun at gælde i 2 Aar, det vil sige, at Kampen mellem Partierne er sluttet med en Vaabenstilstand, som skal gælde for denne Periode; men jeg har det lyse Haab og den sikre Tro, at naar vi først kommer ind i denne Vaabenstilstands- periode, vil den virke saa stærkt, at vi ikke oftere bliver udsat for at opleve en Tid, hvori den Udvikling, som dog i det store og hele har været til Gavn for vort Folk, bliver standset.

De enkelte Paragraffer er gennemgaaet af de forskellige Talere, og jeg skal ikke op- holde det høje Tings Tid med at omtale dem. Der er blot en enkelt Bestemmelse, Bestemmelsen i § 5, jeg gerne vil have Lov til at sige et Par Ord om. Venstres Ord- fører (Rs. Nielsen) understregede, at det var noget nyt, der blev indført med den konjunkturbestemte Afgift. Deri kan han selvfølgelig have Ret, for saa vidt som det er første Gang, den af Lovgivningsmagten sættes i Forbindelse med Husmandsbruget; men vil man spørge, hvorfra en saadan Af- giftsberegning har sin Oprindelse, maa man jo sige, at det egentlig er noget gammelt, der paa ny kommer til Ære og Værdighed. Fæstevæsenet havde mange Skyggesider, og dem skal jeg ikke komme ind paa ved denne Lejlighed, men der var eet Gode ved Fæstevæsenet, og det var, at de Afgifter, som Fæsterne skulde svare for Besiddelsen af deres Jordbrug, var konjunkturbestemte. Derfor saa vi ogsaa, at da den store Land- brugskrise i 1820'erne hjemsogte det danske Landbrug og slog ned mellem Selvejerne, Gaardmænd, Husmænd, Proprietærer og Godsejere, da var der eet Samfundslag i Danmark, som sad forholdsvis velbjærget; det var dem, der sad med deres Fæstebreve; thi hvad enten en Tønde Korn kostede 24 Kr. eller 3 Kr., naar blot de betalte det Kvan- tum, Fæstebrevet lød paa, sad de sikkert ved deres Ejendomme. Det, vi nu prøver paa at indføre i lille Maalestok, er, at disse Statshusmænd kan opnaa noget af den Fordel, de gamle Fæstere havde overfor de svingende Konjunkturer. Det er en Be- vægelse, jeg hilser med den største Glæde, og jeg haaber, at man yderligere kan ud- vikle den til Fordel for det danske Land- brug. Jeg hørte nok, at det konservative Partis Ordfører (S. Rasmussen) priste Selv- etjet, og han har Ret i, at der er ført en

haard Kamp mellem det ærede 14de lands- tingsvalgte Medlem (Jensen [Aale]) og det ærede 2det Medlem for 6te Kreds (Hauch). Men det kan vi se bort fra i denne Forbindelse. Jeg vil gerne understrege, at det at være Selvejer i Dag, naar man har købt sin Ejendom under Højkonjunkturerne og sidder med den til en dobbelt saa høj Pris, som den har nu, er ikke misundelsesværdigt. Saa er den, der kommer til en Ejendom, hvis Af- gift er konjunkturbestemt, langt bedre stillet.

Jeg skal med disse Ord paa det varmeste anbefale Lovforslaget til hurtig Ophøjelse til Lov; thi der er Trang til at faa det gennemført hurtigt for at faa Arbejde sat i Sving.

**Landbrugsministeren (Bording):** De tre Ordførere, som gav Lovforslaget deres Tilslutning, vil jeg gerne bringe min Tak. Den ærede Ordfører for det konservative Folkeparti udtalte jo en Del Velvillie over- for Forslaget, og jeg haaber, at jeg, inden den korte Udvalgsbehandling er til Ende, ogsaa vil kunne takke det ærede Medlem for hans Tilslutning til Forslaget.

Det ærede 15de Medlem for 5te Kreds (Rs. Nielsen) gjorde en Bemærkning om, at det glædede ham, at Husmændene nu havde faaet frit Valg med Hensyn til, om de vilde ind under den gamle Husmandslov eller ind under 4. Oktober-Loven, naar de skulde have Jord, købt af Jordfondens Midler. Ja, det er rigtigt, men der mangler en Tilføjelse, naar man skal have fuld Klar- hed over, hvorledes Stillingen er. Det er nemlig saaledes, at hvis der købes efter den gamle Lov, skal de Beløb, som er medgaaet til Køb af denne Jord, refunderes Jordfon- den, saaledes at det i Fremtiden vil være som hidtil, at Jordfondens Penge kun kan anvendes til Køb af Jord og Oprettelse af Brug efter 4. Oktober-Lovens Regler. De kan vel anvendes paa den anden Maade i første Omgang, men Beløbet skal refunde- res, saa at der altid haves de samme Beløb til Raadighed til Brug efter 4. Oktober- Loven.

Det ærede 3die Medlem for 5te Kreds (S. Rasmussen) udtalte, at de Folk, der gaar ind under de konjunkturbestemte Vilkaar, sælger deres Selvstændighed. Jeg tror ikke, det ærede Medlem skulde bruge saa stærke Ord. Det ærede Medlem kan være forvisset om, at der er 10 000 Landmænd, som har faaet Selvejerbrug i de sidste 10—15 Aar, fra 1915 til 1930, der vilde være 10 Gange saa glade, om de nu kunde komme ind under 4. Oktober-Loven i Stedet for at have købt